



provincie
GELDERLAND

Bezoekadres
Markt 11
6811 CG Arnhem

Postadres
Postbus 9090
6800 GX Arnhem

telefoonnummer (026) 359 91 11
telefaxnummer (026) 359 94 80
e-mailadres post@gelderland.nl
internetsite www.gelderland.nl

Vereniging Dorpsbelangen Hellouw
T.a.v. meneer S. Vreeburg
Waalbandijk 115
4174 GR HELLOUW

datum
19 december 2017

zaaknummer
2017-014870

onderwerp
Aanleg rotonde Hellouw op de N830

Beste meneer Vreeburg,

Op 30 oktober hebben wij uw brief ontvangen, waarin u een duidelijk beeld schetst van uw ervaringen en standpunten rond "de aanpak van de onveilige verkeerssituatie en de zeer slechte leefbaarheid bij de kruising Irenestraat-N830 in het dorpje Hellouw". U geeft aan behoefte te hebben aan een totale inhoudelijke onderbouwing en inzicht in de afwegingen die wij samen met de gemeente hebben gemaakt. Wij gaan in de bijlage bij deze brief uitgebreid op deze behoefte in, ook in relatie tot uw eerdere brieven die ambtelijk mondeling en via e-mailcontact zijn opgepakt. Hieronder reageren wij specifiek op de 6 verzoeken uit uw brief.

1. Wij willen van de provincie alle formele documenten/besluiten met daarin de onderbouwing van de BDU bijdrage ontvangen zodat wij weten wat er wanneer wel en niet formeel is besloten. Wij doen hierbij dan ook een beroep op de Algemene Wet Openbaarheid van Bestuur (WOB) voor het verkrijgen van deze documenten.

U heeft al een reactie op dit WOB-verzoek gekregen, waaruit bleek dat in die documenten/besluiten geen specifieke en gedetailleerde inhoudelijke onderbouwing van het project Hellouw was opgenomen. Dit wordt veroorzaakt door het feit dat in één keer werd besloten over de BDU bijdragen aan een groot aantal projecten van dat betreffende jaar. In de bijlage bij deze brief kunt u lezen hoe onze bijdrage aan het vraagstuk 'verkeersveiligheid en leefbaarheid Hellouw' is onderbouwd.

2. Graag zien wij op basis van feiten en analyses de gevaarstelling voor de Oudenhof tegemoet. Hierbij dient u dezelfde methoden te hanteren als voor de Irenestraat zodat een vergelijking mogelijk is (gegevens VIASAT inzake ongevallen, ernst van de ongevallen en prioritering). Tevens willen wij de verkeersanalyse a.g.v. de afsluiting ontvangen inclusief de financiële doorrekening en dekking. Aangezien het adviesrapport al dateert van 2012 is het aanleveren van deze onderbouwing ons inziens op heel korte termijn mogelijk.

Wij gaan er vanuit dat u de gezamenlijke verkenning uit 2012 bedoelt. In de verkenning is niet gekeken naar het ongevallenbeeld, maar naar een verkeerskundig ontwerp dat tegemoet komt aan de wensen van de gemeente en Vereniging Dorpsbelangen Hellouw voor "de aanpak van de onveilige verkeerssituatie en de zeer slechte leefbaarheid bij de kruising Irenestraat-N830 in het dorpje

Inlichtingen bij dhr. R. van Baren

telefoonnummer (026) 359 92 71

e-mailadres post@gelderland.nl

BNG Bank Den Haag, rekeningnummer 28.50.10.824
IBAN-nummer: NL74BNGH0285010824
BIC-code van de BNG: BNGHNL2G

btw-nummer: NL001825100.B03
KvK-nummer: 51468751

Hellouw". Ook zijn de consequenties o.a. financieel en ruimtelijk in beeld gebracht. De door u gevraagde gegevens (onderbouwing) zijn dus vanuit de verkenning niet beschikbaar.

Op basis van waarschijnlijkheid van verkeersongevallen in de voorkeursvariant, is de provinciale bijdrage uit het programma mobiliteit binnen het planjaar 2012 bepaald (€175.000). Door het afsluiten van de Oudenhof verwachten wij daar in de toekomst geen ongevallen. Hoe de achterliggende financiële doorrekening en de dekking er exact uitzien, vinden wij een verantwoordelijkheid van provincie en gemeente. Beide partijen hebben daar ondertussen een besluit over genomen en het totaal benodigde budget van €1,3 miljoen is beschikbaar.

Voor uw informatie hebben wij met behulp van het programma VIASTAT een analyse gemaakt waaruit blijkt dat de afgelopen 5 jaar (2012-2016) geen ongevallen zijn geregistreerd op het kruispunt Oudenhof/Graaf Reinaldweg. Op het kruispunt Irenestraat/Graaf Reinaldweg zijn 2 ongevallen, beide met letsel, geregistreerd. Met het bovenstaande hebben wij met de ons beschikbare informatie uw verzoek zo volledig mogelijk beantwoord.

3. Om de rotonde zo spoedig mogelijk aan te leggen binnen het groot onderhoud 2018 zoals eerder is afgesproken. Wij willen van u zo spoedig mogelijk, uiterlijk 1 december, duidelijkheid wat dit betekent door de planning van de aanleg. Wij gaan er nog steeds vanuit dat de voorbereidingen inmiddels gestart zijn en de aanleg wordt gerealiseerd in deze ronde van groot onderhoud. Gelet op de formele correspondentie mogen wij hier ook van uit gaan.

Wij kunnen de voorbereidingen van de realisatie pas starten, wanneer alle benodigde voorwaarden op het gehele project zijn vastgelegd in een samenwerkingsovereenkomst tussen gemeente en provincie. Aan die overeenkomst wordt op dit moment gewerkt en dat leidt naar verwachting uiteindelijk tot realisatie eind 2019, begin 2020. Dit duurt nog relatief lang, veroorzaakt door de benodigde formele ruimtelijke procedures en benodigde grondaankopen.

Wij hebben altijd aangegeven dat wij idealiter het groot onderhoud en de realisatie gecombineerd uitvoeren ter beperking van overlast voor gebruikers van de N830. Vertragen van het groot onderhoud van de N830 met circa 2 jaar is niet acceptabel. En versnellen van de realisatie van de aanpassingen rond Hellouw kan niet door de ruimtelijke procedures en grondaankopen. Combineren is in dit geval dus helaas niet mogelijk.

4. De discussie over de afsluiting van de Oudenhof hiervan los te koppelen om onnodige vertraging in de aanleg te voorkomen.

Voor ons is de Oudenhof integraal onderdeel van "de aanpak van de onveilige verkeerssituatie en de zeer slechte leefbaarheid bij de kruising Irenestraat-N830 in het dorpje Hellouw". Met het afsluiten van de Oudenhof wordt de verkeersveiligheid en effectiviteit van de rotonde namelijk bevorderd. Voor een aanzienlijk deel van het verkeer uit Hellouw is de route richting de A2 via de Oudenhof korter dan via de nieuwe rotonde, waardoor openhouden van de Oudenhof een te groot risico op het ontstaan van vergelijkbare problematiek als in de Irenestraat met zich meebrengt. Provincie en gemeente hebben de integrale aanpak als uitgangspunt voor de samenwerkingsovereenkomst genomen, dus wat dat betreft is er geen discussie over de Oudenhof. Vertraging als gevolg van die discussie is wat ons betreft dan ook niet aan de orde.

5. De provincie zorgt er voor dat de Vereniging Dorpsbelangen Hellouw participeert als belanghebbende en wordt door de provincie actief betrokken bij deze ontwikkelingen en de vervolgstappen.

Aangezien wij dit vraagstuk op uitdrukkelijk verzoek van de gemeente in samenspraak met Vereniging Dorpsbelangen hebben opgepakt, hebben wij recent de heldere afspraak met de gemeente gemaakt dat zij omwonenden en belanghebbenden betreft. Daar hoort Vereniging Dorpsbelangen Hellouw uiteraard bij. De provincie ondersteunt de gemeente in dat traject. In de bijlage is uitvoerig beschreven dat wij constateren dat de afspraken over rollen, taken en verantwoordelijkheden in een eerder stadium minder duidelijk waren. Dat heeft mogelijk verwarring rond verwachtingen van elkaar (gemeente, dorpsbelangen en provincie) in de hand gewerkt. Daar hebben wij van geleerd en wij zijn daar met het oog op de toekomst (realisatietraject) extra alert op.

Naar verwachting organiseert de gemeente in het voorjaar 2018 een inloopbijeenkomst om de plannen toe te lichten. Daarbij wordt ook gekeken naar opmerkingen die meegegeven worden voor de nadere detailuitwerking van de plannen. Voor de duidelijkheid, de hoofdlijn van de voorkeursvariant (rotonde Korfgraaf, Koude oversteek Irenestraat, afsluiting Oudenhof) staat daarbij niet ter discussie.

6. Op het gebied van burgerparticipatie kunnen nog belangrijke stappen gezet worden. Met interesse hebben wij kennis genomen van het onderzoeksplan van de Rekenkamer Oost Nederland van februari 2017. Juist de onderzoeksvraag over burgerparticipatie bij infrastructurele werken is daarbij zeer interessant. Wij zijn zeer benieuwd naar de uitkomsten en vragen u ons daarover actief te informeren.

Het rapport van de Rekenkamer is in november beschikbaar gekomen en deze kunt u vinden op de website van de Rekenkamer Oost Nederland. Een van de conclusies raakt ook aan wat wij in dit dossier als minder goed hebben ervaren: vooraf duidelijk rollen, taken en verantwoordelijkheden met elkaar vastleggen en duidelijkheid geven over de ruimte die er is om via burgerparticipatie inbreng te leveren. Binnen de verdere uitwerking van de plannen rond Hellouw zijn wij daar in samenspraak met de gemeente dan ook extra alert op. De gemeente heeft hierbij de rol om bij de planuitwerking de omgeving te betrekken, de provincie ondersteunt.

Met de bovenstaande reactie op uw verzoeken en de uitgebreide toelichting in de bijlage verwachten wij een duidelijk beeld neer te zetten over de afgelopen jaren, maar ook zeker naar de toekomst toe. Wij hopen dat de ruimtelijke procedures vlot gaan verlopen zodat begin 2020, waar mogelijk eerder de aanpassingen zijn gerealiseerd voor "de aanpak van de onveilige verkeerssituatie en de zeer slechte leefbaarheid bij de kruising Irenestraat-N830 in het dorpje Hellouw".

Hoogachtend,
namens Gedeputeerde Staten van Gelderland,



M.J. Augustijn

Bijlage: Inhoudelijke onderbouwing en afwegingen m.b.t. wensen ontsluiting en leefbaarheid Hellouw

Bijlage bij brief aan Vereniging Dorpsbelangen Hellouw inzake "Aanleg rotonde Hellouw op de N830", december 2017

Inhoudelijke onderbouwing en afwegingen m.b.t. wensen ontsluiting en leefbaarheid Hellouw

Wij hebben er voor gekozen geen onderliggende stukken aan deze bijlage toe te voegen. Waar het openbare stukken betreft kunt u die vinden op de website van de provincie dan wel de gemeente Neerijnen. Overige rapporten en onderzoeken zijn ambtelijk afgerond ter facilitering van het openbare politiek-bestuurlijke besluitvormingsproces over de samenwerkingsovereenkomst. Daarnaast bevatten die rapporten en onderzoeken vaak financieel gevoelige informatie.

Waar komen we vandaan?

Het vraagstuk rond de ontsluiting van Hellouw speelt al meer dan 10 jaar. In de raadsinformatienota van 25 september 2017 kunt u dit helder en beknopt teruglezen. Het valt ons op dat zowel provincie als gemeente door de jaren heen niet op alle (overleg)momenten iedere keer het totale samenhangende 'verhaal' (o.a. inhoud, financiën, procedure) in uw richting hebben verteld. In de meeste overleggen met u werd 'alleen' gesproken over de wens om zo snel als mogelijk de rotonde Hellouw te realiseren, omdat daar lokaal het meest op gefocust werd. Echter, de rotonde is de meest grote en tastbare maatregel, maar niet de enige om de verkeersveiligheid en de leefbaarheid in Hellouw te verbeteren.

Vanaf het moment dat dit vraagstuk begon te spelen is de provinciale visie dat er op lange termijn één aansluiting voor het dorp Hellouw op de N830 overblijft. Daarmee vermindert uiteindelijk het aantal kruisingen (potentiele gevarenpunten) op de N830 en verbetert de doorstroming. Voor de hoeveelheid verkeer dat een dorp ter grootte van Hellouw produceert, is geen tweede aansluiting nodig. Dit uitgangspunt is in 2008 ook door de gemeenteraad vastgesteld.

Ondanks dat de aansluiting van Hellouw op dat moment niet voldeed aan de provinciale visie, was er geen prioriteit bij de provincie om middelen vrij te maken. Een groot aantal andere (kruispunten op) provinciale wegen ergens anders in de provincie waren verkeersonveilig en daar ging het jaarlijks beschikbare budget naartoe. Dit zegt uiteraard niet dat wij ongevallen rond Hellouw niet betreuren. Ieder ongeval is er één te veel, maar we kunnen niet alles tegelijk aanpakken en moeten dus prioriteren.

2012, verkenning tot gezamenlijke voorkeursvariant

In 2012 is op uitdrukkelijk verzoek van de gemeente Neerijnen in samenspraak met Vereniging Dorpsbelangen Hellouw door de provincie een verkenning gestart om een gezamenlijke voorkeursvariant te bepalen en de (financiële) consequenties daarvan inzichtelijk te maken. De gemeente Neerijnen werd daarmee in staat gesteld een financiële afweging te maken om met een gemeentelijke bijdrage de realisatie van de rotonde te versnellen. De verkenning is gestart met de vraagstelling "een onderzoek naar de haalbaarheid voor realisatie van een rotonde nabij de Korfgraaf te Hellouw op de N830 (Graaf Reinaldweg)" met als randvoorwaarde dat "voor realisatie van een rotonde nabij de Korfgraaf wordt gesteld dat zowel de Irenestraat als de Oudenhof wordt afgesloten voor alle verkeer".

Bij de start van de verkenning had de provincie in het planjaar 2012 €200.000 BDU gereserveerd. In het provinciaal Programma mobiliteit was ook een reservering gemaakt van €100.000, als bijdrage aan een project dat qua provinciale prioriteit niet hoog scoort, maar lokaal wel veel draagvlak heeft en op gebied van verkeersveiligheid lokaal een positieve impact kan hebben.

De verkenning heeft een gezamenlijke voorkeursvariant opgeleverd met een rotonde op de N830 in het verlengde van de Korfgraaf, een koude oversteek van de Irenestraat/N830 (dus geen aansluiting op N830 meer) en het vervallen van de aansluiting Oudenhof op de N830. Daarbij is dus een uitzondering gemaakt op de randvoorwaarde, omdat tijdens de verkenning bleek dat de koude oversteek Irenestraat nodig was vanuit 'sociale context/samenhang' in het dorp Hellouw. Totaal geraamde kosten voor de realisatie van de voorkeursvariant: €1,3 miljoen. Andere mogelijke varianten waren minder wenselijk en/of fors duurder.

Op basis van de voorkeursvariant heeft de provincie in 2012 aan de gemeente voorgesteld:

- de bijdrage vanuit het programma mobiliteit te verhogen tot €175.000 (het lokale effect van de voorkeursvariant bleek effectiever dan verwacht), wat de totale provinciale bijdrage op €375.000 bracht;
- dat zodra de gemeentelijke bijdrage van €925.000 beschikbaar kwam, er formeel een samenwerkingsovereenkomst zou worden opgesteld tussen provincie en gemeente om het project vast te leggen;
- er daarna zo snel als mogelijk tot uitvoering zou worden overgegaan.

2012-2016, een onzekere periode

Tot en met 2016 hebben gemeente, Vereniging Dorpsbelangen Hellouw en provincie in verschillende samenstellingen gesproken over het bovenstaande vraagstuk. Op verzoek van de gemeente samen met Vereniging Dorpsbelangen Hellouw, zijn andere varianten (opnieuw) onderzocht, maar de uitkomst bleef:

- de voorkeursvariant geeft op de meest effectieve wijze invulling aan de gewenste verbetering van de verkeersveiligheid en leefbaarheid;
- de provinciale bijdrage bleef dus gebaseerd op die inhoudelijk meest effectieve voorkeursvariant;
- de gemeente was niet bereid hogere investeringen voor andere varianten voor haar rekening te nemen, mede gezien het feit dat er überhaupt geen zicht was op financiering van de totale gemeentelijke bijdrage van €925.000 aan de voorkeursvariant.

Door het ontbreken van het totaal benodigde budget was het een onzekere en lastige periode wat betreft de voortgang en haalbaarheid van de realisatie van maatregelen. Wij constateren dat in die periode de focus op de totale voorkeursvariant te leiden heeft gehad onder de lokale focus op de realisatie van de rotonde. Wij constateren ook dat door de financiële onzekerheid of überhaupt realisatie van maatregelen in beeld zou komen, dat wij (gemeente, Vereniging Dorpsbelangen Hellouw en provincie) mogelijke onvoldoende duidelijkheid zijn geweest over de rollen, taken en verantwoordelijkheden. Wat betreft lokaal draagvlak, verkeerskundige expertise en verantwoordelijkheid als wegbeheerders verschillen die uiteraard. Onze insteek is echter altijd geweest om zoveel als mogelijk samen en in openheid naar elkaar te handelen. De gemeente is daarbij ons eerste aanspreekpunt geweest, aangezien wij in 2012 op uitdrukkelijk verzoek van de gemeente in samenspraak met Vereniging Dorpsbelangen Hellouw met de verkenning aan de slag zijn gegaan.

Gemeentelijke begrotingsbehandeling 2017, een doorbraak

Bij de begrotingsbehandeling 2017 heeft de gemeenteraad besloten dat de rotonde Hellouw gerealiseerd moet worden, maar er is destijds geen definitief budget beschikbaar gesteld. Het college kreeg de opdracht met de provincie de kostenverdeling voor de voorkeursvariant uit 2012 opnieuw te bekijken en te bespreken of de provinciale bijdrage mogelijk omhoog kon.

Zowel ambtelijk als bestuurlijk is deze opdracht van de raad uitgevoerd. Op sommige onderdelen van het plan zijn op verzoek van de gemeente ook nog sub-varianten onderzocht door de provincie. Zo is bijvoorbeeld de vierde poot op de rotonde bekeken. De ingrijpende verkeerskundige (veiligheids)consequenties gecombineerd met de forse financiële consequenties, hebben geleid tot de conclusie dat binnen de huidige kaders de voorkeursvariant uit 2012 nog steeds het meest effectief is voor *"de aanpak van de onveilige verkeerssituatie en de zeer slechte leefbaarheid bij de kruising Irenestraat-N830 in het dorpje Hellouw"*.

Waar gaan we naartoe?

Op 6 juli 2017 heeft de gemeenteraad de voorjaarsnota 2017 vastgesteld met de gemeentelijke bijdrage van €925.000. Voordat dit 'vertaald' werd naar een samenwerkingsovereenkomst, is in bestuurlijk en ambtelijk overleg aan de provincie gevraagd of het mogelijk is de aansluiting Oudenhof/N830 open te houden zonder de provinciale bijdrage te verlagen.

Wij hebben dit onderzocht mede in overleg met de politie en de conclusies met de gemeente gedeeld, zijnde dat dit inhoudelijk en financieel op verschillende bezwaren stuit, zoals:

- In standhouden van de aansluiting Oudenhof/N830 leidt tot een stijging van het aantal oprijdende en afslaande auto's omdat de route vanuit een deel van Hellouw in de richting A2 korter wordt dan via de nieuwe rotonde. Vanuit effectiviteit van de nieuwe rotonde is dit niet de bedoeling, maar ook vanuit verkeersveiligheid is dit niet wenselijk, omdat het kruispunt Oudenhof in basis dezelfde vormgeving heeft als het huidige kruispunt Irenestraat.
- Wij vinden in principe dat één aansluiting (rotonde) op de N830 voor het verkeersaanbod van Hellouw voor nu en de toekomst volstaat. Dit is in 2008 ook door de gemeente omarmd. De gezamenlijke verkenning uit 2012 had als uitkomst dat die ene aansluiting het meest logisch is ter hoogte van de Korfgraaf en dus niet bij de Oudenhof. In standhouden van de aansluiting Oudenhof doet afbreuk aan die uitkomst, zowel inhoudelijk als qua effectiviteit van de investering in de rotonde Korfgraaf.
- Als wij over de bovenstaande inhoudelijke bezwaren heen stappen, dan vraagt het inrichten van de aansluiting Oudenhof/N830 als voorrangskruising een forse investering. In 2012 is dit op hoofdlijnen verkend en bleek dat in de vele tonnen euro's te lopen. Desondanks blijft het gebruik van deze voorrangskruispunt onveiliger dan het gebruik van de nieuwe rotonde. Zowel provincie als gemeente hebben aangegeven niet bereid te zijn tot een dergelijke investering voor de Oudenhof in aanvulling op de forse investering voor de voorkeursvariant.

De gemeente en provincie hebben dan ook besloten zo snel als mogelijk de voorkeursvariant te gaan realiseren. Er wordt hard gewerkt aan de benodigde formele samenwerkingsovereenkomst. Wanneer die getekend is, worden alle benodigde procedures opgestart. Zeker de ruimtelijke procedures (grondaankoop, planologische procedures, vergunningen, ontheffingen) vragen de nodige doorlooptijd. In een voorlopige planning komt de realisatie uit op eind 2019, begin 2020.

Met de bovenstaande uitgebreide inhoudelijke terug- en vooruitblik verwachten wij een duidelijk beeld te schetsen over onze positie, in steek en afwegingen van de afgelopen jaren. Wij realiseren ons ook dat het onmogelijk is om een proces van 10 jaar op deze wijze samen te vatten én daarbij recht te doen aan alle nuances die in mondelinge en schriftelijke communicatie zijn gedaan door verschillende personen namens de verschillende partijen. Gezien de recente ontwikkelingen in het dossier richten wij onze de energie op de toekomst. Wij gaan er samen met de gemeente al het mogelijke aan doen om de realisatie van *"de aanpak van de onveilige verkeerssituatie en de zeer slechte leefbaarheid bij de kruising Irenestraat-N830 in het dorpje Hellouw"* zo snel als mogelijk voor elkaar te krijgen.

